

Smernice za vzpostavitev in delovanje kariernih centrov višjih strokovnih šol

Okvir delovanja kariernih centrov

Svet Evropske unije (EU Council) podpira prenovo terciarnega izobraževanja, ki odgovarja na spremembe spreminjajočega okolja, vključno s trgom dela. Pri tem izpostavlja pomembnost visoko kakovostnega in vključujočega izobraževanja.¹

Višje strokovne šole so zavezane s svojim delovanjem izpolnjevati Merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, ki temeljijo na evropskih standardih - Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG).

Med standarde delovanja Merila uvrščajo tudi naslednje standarde:

- 2. standard: *Notranja organiziranost šole zagotavlja sodelovanje predavateljev in drugih strokovnih delavcev, nepedagoških delavcev, študentov, diplomantov, delodajalcev in drugih deležnikov pri upravljanju in razvijanju višješolske dejavnosti.*
- 4. standard: *Praktično izobraževanje študentov v delovnem okolju je dobro organizirano in se tako tudi izvaja. Zagotovljeni so viri za njegovo izvedbo.*
- 5. standard: ***Šola spremlja potrebe po znanju in zaposlitvene potrebe v okolju. Zagotavlja informacije o zaposlitvenih možnostih na področjih, ki so primerna kompetencam oziroma učnim izidom diplomantov.***
- 9. standard: *Zagotovljeni so strokovno-tehnični in upravno-administrativni delavci (v nadaljevanju: nepedagoški delavci) za učinkovito pomoč in svetovanje.*
- 10. standard: ***Šola študentom zagotavlja ustrezno pomoč in svetovanje.***
- 20. standard: *Šola spremlja izvajanje študija, pregleduje izvedbeni študijski program in ga izboljšuje ob upoštevanju razvoja stroke. Evalvira doseganje postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potrebe po diplomantih. Spremembe in posodobitve izvedbenega študijskega programa upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.*

Vsi navedeni standardi kakovosti višje strokovne šole spodbujajo, da okrepijo svoje delovanje v povezavi in s sodelovanjem študentov, delodajalcev ter širšega okolja za učinkovito izpolnjevanje potreb vseh deležnikov.

Izpostavljena sta predvsem standarda 5 in 10, ki višješolskim študentom omogočata, da informacije o trgu dela, zaposlitvenih možnostih, pridobljenih kompetencah in znanju pridobijo na šoli, ki jim mora v povezavi z zaposlitvenimi potrebami v okolju ponuditi pomoč in svetovanje. S tem diplomantu olajšajo neposreden vstop v bodoče delovno okolje.

¹ 20. 11. 2017. <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eyscs/2017/11/20-21/>

Namen in cilji delovanja kariernih centrov

Karierni center je organizacijski del višje strokovne šole, ki s svojim delovanjem **sistematično in celovito spodbuja karierno orientacijo višješolskih študentov**. Karierna orientacija zajema svetovanje študentom pri načrtovanju in oblikovanju karierne usmeritve za kakovostnejšo študijsko pot in opravljanje praktičnega izobraževanja ter lažje vključevanje na trg dela.

Cilji:

- Vzpostaviti in okrepiti strukturiran in celovit pristop višjih strokovnih šol k spodbujanju karierne orientacije višješolskih študentov.
- S kariernim svetovanjem in ozaveščanjem višješolskim študentom omogočiti pravočasno, premišljeno in odgovorno načrtovanje ter razvoj lastnega strokovnega razvoja ter ustreznih kompetenc.
- Omogočiti kariernim svetovalcem na višjih strokovnih šolah pridobivanje znanja in izkušenj na področju vodenja in organizacije kariernih centrov ter izvajanja kariernega svetovanja.
- Okrepiti povezovanje in sodelovanje višjih strokovnih šol z delodajalci, ki bo pripomoglo diplomantom pri neposrednem vstopu v bodoča delovna okolja.
- Okrepiti povezovanje in sodelovanje s ključnimi deležniki v lokalnem in regionalnem okolju za spodbujanje samozaposlovanja kot potencialne zaposlitvene možnosti višješolskih diplomantov.
- Karierni centri s promocijo in ozaveščanjem delodajalcev o prednostih višjega strokovnega izobraževanja višješolskim diplomantom izboljšajo zaposlitvene možnosti. Opravljeno praktično izobraževanje je učinkovita prednost pri zaposlovanju.
- Ozaveščanje vseh deležnikov o pomembnosti kariernega načrtovanja in vseživljenjskega učenja za pridobivanje dodatnih kompetenc ter praktičnega znanja za učinkovit vstop na trg dela.

Aktivnosti kariernih centrov

Aktivnosti so namenjene 4 skupinam deležnikov.

Višješolskim študentom:

1. karierno informiranje in svetovanje kot podpora celostnemu razvoju kariere (samoocena, iskanje zaposlitve, karierni načrt, razgovor, osebna in pisna predstavitev, predstavitev možnosti nadaljnjih študijskih možnosti, idr.),
2. pomoč pri iskanju zaposlitve (pregled prostih delovnih mest, seznam zaposlitvenih portalov, spletna tržnica, idr.),
3. organizacija dogodkov:
  - ki omogočajo povezovanje študentov s potencialnimi delodajalci in pridobivanje dodatnih kompetenc ter praktičnega znanja za učinkovit vstop na trg dela (delavnice, okrogle mize, seminarji, predavanja, karierni dnevi),

- ki bodo osveščali študente o pomembnosti kariernega načrtovanja in vseživljenjskega učenja za pridobivanje dodatnih kompetenc ter praktičnega znanja za učinkovit vstop na trg dela (posveti o izzivih v tujini, podjetništvu, pripravništvu in drugih vsebinah, virtualna posvetovanja z delodajalci iz tujine, hitri zmenki z delodajalci)

Delodajalcem:

1. promocija dejavnosti višjih strokovnih šol in znanj ter kompetenc, ki jih pridobi študent, tekom študijskega procesa med potencialnimi delodajalci (predstavitve študijskih programov, kompetenc in profilov diplomantov potencialnim delodajalcem),
2. predstavitve podjetij na višjih strokovnih šolah,
3. organizacija neposrednih obiskov študentov v bodoča delovna okolja,
4. organizacija dogodkov za krepitev sodelovanja z delodajalci.

Širšemu okolju:

1. aktivno spodbujanje k samozaposlovanju (predstavitve spodbud in programov, idr.).

Strokovnim delavcem v kariernem centru:

1. Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev (koordinatorjev, kariernih svetovalcev, vodstva ...) z namenom pridobiti izkušnje na področju vodenja in organizacije kariernih centrov ter izvajanja kariernega svetovanja.

Prednosti vključitve za študente

- Prepoznajo svoje potenciale, karierne interese, prednosti in priložnosti, kar jim omogoča odgovorno, pravočasno in aktivno načrtovanje lastne kariere.
- Razvijajo funkcionalna znanja in spretnosti, ki so pomembna za boljšo zaposljivost, na primer kako se dobro predstaviti delodajalcu, kako jim pri tem pomagajo komunikacijska in druga tehnologija; kako raziskati delovanje podjetij ali institucij, s katerimi želijo sodelovati.
- Izvedo informacije o možnostih študijskih izmenjav, praks, projektnega dela ter aktualnih dogajanj na področju trga dela v Evropski uniji.
- Vzpostavljajo stike in povezave s predstavniki delodajalcev in se aktivno vključujejo v različne mreže in skupnosti.